

ÖREBRO TINGSRÄTT
Rotel 7

DOM
2020-02-17
meddelad i
Örebro

Mål nr: B 6533-19

PARTER (Antal tilltalade: 1)

Tilltalad

Usman Mahmod, 19660702-9110
Stråkvägen 24
780 41 Gagnef

Offentlig försvarare:

Advokat Olof Ceder
Advokat Olof Ceder AB
Nygatan 20 B
702 11 Örebro

Åklagare

Kammaråklagare Allen Saruchanjan Sinelnikov
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Örebro
Box 1634
701 16 Örebro

DOMSLUT

Brott som den tilltalade döms för

Grovt bedrägeri, 9 kap 3 § brottsbalken i sin lydelse före 1 juli 2017
2016-05-27

Påföljd m.m.

1. Villkorlig dom
2. Dagsböter 180 om 50 kr
 - Böterna ska anses helt erlagda.

Brottsofferfond

Den tilltalade åläggs att betala en avgift på 800 kr enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.

Ersättning

1. Olof Ceder får ersättning av staten med 88 571 kr. Av beloppet avser 60 021 kr arbete, 3 855 kr tidsspillan, 6 981 kr utlägg och 17 714 kr mervärdesskatt.

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 383	Järnvägsгатan 1 A	019-16 63 00	-	måndag - fredag
701 47 Örebro		E-post: orebro.tingsratt@dom.se		08:30-16:00
		www.orebrotingsratt.domstol.se		

2. Staten ska stå för kostnaden för de offentliga försvararna Olof Ceder och Carl H Robson.
-

YRKANDEN M.M.**Yrkande i första hand: grovt bedrägeri**

Åklagaren har i första hand yrkat att Usman Mahmod ska dömas för *grovt bedrägeri* i enlighet med följande gärningspåstående och lagrum.

Grovt bedrägeri, 9 kap. 3 § brottsbalken i sin lydelse före den 1 juli 2017
Usman Mahmod har själv eller tillsammans och i samförstånd med andra okända personer lurat företrädare för Möller bil i Örebro att underteckna ett leasingavtal avseende en bil till ett värde av ca 450 000 kr och lämna ut bilen till Mahmod, trots att han inte avsåg att betala något för bilen eller lämna tillbaka den. Förfarandet har inneburit skada för målsägandebolaget eller annan i bolagets ställning samt vinning för Mahmod och/eller de okända personerna. Det hände den 27 maj 2016 på Ozongatan i Örebro, Örebro kommun. Bedrägeriet ska bedömas som grovt med hänsyn till det höga värdet på bilen. Särskilt försvårande är att Mahmod planerat att föra bilen utomlands efter att den hämtats ut och sedermera transporterat bilen till Irak, utan att bilen därefter återställts och utan att någon betalning för bilen skett till målsäganden. Mahmod begick gärningen med uppsåt.

Usman Mahmod har bestritt ansvar för brott eftersom han vid tidpunkten för avtalets undertecknande både haft för avsikt att betala för bilen och med fog ansett sig ha möjlighet därtill.

Yrkande i andra hand: grovt olovligt förfogande

Åklagaren har i andra hand yrkat att Usman Mahmod ska dömas för *grovt olovligt förfogande* enligt följande gärningspåstående och lagrum.

Grovt olovligt förfogande, 10 kap. 4 § brottsbalken
Mahmod har under alla förhållanden, genom att föra ut bilen till Irak, vidtagit sådan åtgärd med bilen att målsägandebolaget blev frånhänt bilen/har blivit berövat sin rätt till den. Mahmod måste ha insett att han inte får föra ut bilen från landet inte minst eftersom han i samband med undertecknande av leasingavtalet godkänt avtalsvillkor om att bilen inte får föras utanför EES

utan erforderligt tillstånd från målsäganden. Bilen fördes ut till område utanför EES någon gång under perioden 2016-05-27 till och med 2016-06-28. Brottet bör bedömas som grovt med hänsyn till det höga värdet på bilen. Mahmod begick gärningen med uppsåt.

Usman Mahmod har bestritt ansvar för brott under åberopande av bristande uppsåt, eftersom han varit av uppfattningen att han inte hade ingått ett leasingavtal utan hade köpt bilen och därför hade rätt att föra den till Irak.

Usman Mahmod har med anledning av det brott som prövats i målet varit frihetsberövad från den 12 december 2019 till den 7 februari 2020.

DOMSKÄL

Skuld

Bevisning som lagts fram vid huvudförhandlingen

Som skriftlig bevisning har åklagaren åberopat följande handlingar. Leasingavtal, faktura, handlingar från Volkswagen Finans Sverige AB (polisanmälan och e-postkorrespondens), tillgångsundersökning avseende Usman Mahmod och hans före detta fru, översikt över bilresa till Irak (karta), sammanställning avseende Usman Mahmods historiska fordonsinnehav, fotografi av Usman Mahmods körkort, beslagsprotokoll, Irakiska handlingar jämte översättning, anställningsavtal, promemoria upprättad av polisens utredare, polisens sammanfattning avseende Usman Mahmods kontakter med polisen jämte polisanmälan gjord av sonen Harem Usman och ett foto av en personalliggare.

Usman Mahmod har hörts över åtalet.

På åklagarens begäran har vittnesförhör hållits med Susanne Åkeson Rosencrantz, Marie Larsson, Maritta Ångman och Kamran Habib.

Usman Mahmod har som skriftlig bevisning åberopat ett utdrag ur Lifos Temarapport angående säkerhetsläget i Irak från slutet av 2014 till början av 2016, Irakiska handlingar jämte översättning och anställningsavtal.

På Usman Mahmods begäran har vittnesförhör hållits med Fardin Ghaderi, Avin Usman och Harem Usman.

På åklagarens och Usman Mahmods begäran har vittnesförhör hållits med Osman Derkei.

Bakgrund

Följande allmänna omständigheter är utredda i målet. Våren 2016 var en turbulent tid för Usman Mahmod. Bland annat genomgick han ett uppbrott med sin fru och förlorade sitt arbete. Den 27 maj 2016 besökte han Möller Bil Sverige AB i Örebro (nedan ”Möller Bil”). Där skrev han under ett leasingavtal avseende en ny personbil av märket Volkswagen. Leasegivare var Volkswagen Finans Sverige AB (nedan ”Volkswagen Finans”) och en företrädare för Möller Bil undertecknade avtalet för Volkswagen Finans räkning. Leasingavgiften enligt avtalet uppgick till 6 944 kr per månad och leasingperioden var 36 månader. Enligt den till leasingavtalet bifogade fakturan var det totala priset för bilen 449 052 kr. Kort efter att leasingavtalet undertecknats körde Usman Mahmod bilen till Irak. Under tiden han befann sig i Irak var han inte i kontakt med vare sig Möller Bil eller Volkswagen Finans. Han stannade kvar i Irak fram till oktober 2019 då han återvände till Sverige utan bilen. Bilen är inte återfunnen och skulden till Volkswagen Finans är ännu inte betald. Usman Mahmod har inte heller vid något tillfälle erlagt den avtalade leasingavgiften.

Åklagaren har i första hand yrkat att Usman Mahmod ska dömas för grovt bedrägeri. För bedrägeri döms, enligt 9 kap. 1 § första stycket brottsbalken, den som medelst vilseledande förmår någon till handling eller underlåtenhet, som innebär vinning för gärningsmannen och skada för den vilseledde eller någon i vars ställe denne är. Av 9 kap. 3 § första stycket brottsbalken framgår att om brottet är grovt döms för *grovt bedrägeri* till fängelse i lägst sex månader och högst sex år.

För att åtalet ska vinna bifall krävs således att det genom åklagarens bevisning ställs utom rimligt tvivel att Usman Mahmod genom *vilseledande* har *förmått* företrädaren för Möller Bil att för Volkswagen Finans räkning ingå ett leasingavtal med honom, samt att detta inneburit *vinning* för Usman Mahmod och *skada* för Volkswagen Finans.

I målet råder inga tvivel om att det är Usman Mahmod som ingått det aktuella leasingavtalet med Volkswagen Finans, att betalning sedermera inte skett enligt avtalet och att bilen inte heller återlämnats till Volkswagen Finans. Avgörande för om detta agerande ska föranleda ansvar för bedrägeri är Usman Mahmods intention och betalningsförmåga när leasingavtalet tecknades, vilket tingsrätten har att ta ställning till.

Tingsrätten återger i det följande innehållet i den skriftliga bevisningen samt vittnenas och Usman Mahmods berättelser endast i de delar det har betydelse för tingsrättens ställningstagande. Tingsrätten beaktar först åklagarens bevisning och – under förutsättning att den når upp till det höga beviskrav som ställs på åklagaren – därefter Usman Mahmods berättelse och bevisning.

*Åklagarens bevisning*Usman Mahmuds ekonomiska förhållanden under 2016

Under åren 2009-2016 har Usman Mahmud haft en taxerad inkomst om sammanlagt ca 472 000 kr. Hans fru hade under samma tidsperiod en taxerad inkomst om lite mindre än en fjärdedel av det beloppet. Året innan leasingavtalet tecknades, 2015, hade Usman Mahmud en taxerad inkomst 165 422 kr. I december 2019 ägde han inga fastigheter i Sverige och hade skulder hos Kronofogdemyndigheten om drygt 42 000 kr.

Usman Mahmud hade under år 2016 flera bankkonton. På hans bankkonto i Swedbank varierade saldot under maj månad mellan -113 kr och 1 095 kr. Dagen för leasingavtalets tecknande, den 27 maj 2016, fanns ett belopp om drygt 15 000 kr på kontot, efter det att lön om ungefär samma belopp betalats in. Därefter har någon ytterligare lön inte flutit in på kontot. Andra transaktioner, såsom köp och insättningar/överföringar, har emellertid förevarit. Exempelvis har tre kortköp om sammanlagt ca 12 000 kr gjorts på Forex Bank under perioden 2016-06-17 – 2016-06-23. Usman Mahmud har vidare haft ett konto i Norwegian Bank, där han den 27 maj 2016 ansökt om ett lån om 20 000 kr, vilket den 15 juni 2016 betalats ut till hans konto i Swedbank. På Usman Mahmuds konto i Forex Bank har inga transaktioner skett under 2016. Usman Mahmud har även haft två konton i Ikano Bank. På det konto som avsett ”Stadium” har flera kreditköp bokförts om sammanlagt drygt 10 000 kr under perioden 2016-05-31 – 2016-06-23. På kontot som avsett ”Ikea” har två kreditköp bokförts om sammanlagt drygt 8 500 kr under perioden 2016-05-31 – 2016-06-01.

Socialtjänsten har under utredningen uppgett att Usman Mahmud haft en anställning fram till och med den 16 mars 2016 och att han därefter uppburit försörjningsstöd fram till den sista utbetalningen som skedde den 3 maj 2016. Därefter har Usman

Mahmod fått avslag på sin ansökan om försörjningsstöd eftersom han fått semesterersättning utbetald från sin tidigare arbetsgivare.

Utifrån den tillgångsutredning som åklagaren enligt ovan lagt fram drar tingsrätten slutsatsen att Usman Mahmod vid tiden för avtalets tecknande haft mycket begränsade ekonomiska resurser som inte kan ha lämnat något utrymme för att leasa en mycket dyr bil. Att han i nära anslutning till avtalets tecknande tagit flera krediter ger dessutom ett starkt stöd för åklagarens påstående att han avsåg lämna landet med bilen.

Avtalets tecknande

Leasingavtalet är daterat den 27 maj 2016 och har undertecknats av Usman Mahmod på Möller Bil. Susanne Åkeson Rosencrantz, som undertecknat leasingavtalet för Volkswagen Finans räkning, har berättat att Usman Mahmod kom in tillsammans med flera andra personer för att köpa en bil och att hon uppfattade det som att de önskade att det skulle gå fort. Hon har uppskattat att personerna var i butiken under sammanlagt närmare en timme. Kamran Habib har visserligen uppgett att han varit den enda som följt med Usman Mahmod till Möller Bil, men att det eventuellt funnits andra personer i lokalen som de båda pratat med. På denna punkt går således hans och Susanne Åkeson Rosencrantzs uppgifter isär.

Tingsrätten har emellertid att ta ställning till Usman Mahmods agerande vid tidpunkten. Vid denna bedömning anser tingsrätten att det saknar avgörande betydelse huruvida Usman Mahmod haft sällskap enbart med Kamran Habib eller ytterligare någon eller några andra personer i lokalen.

Både Kamran Habib och Susanne Åkeson Rosencrantz har uppgett att Usman Mahmod vid avtalets tecknande inte talade någon svenska och att hans direktkommunikation med Susanne Åkeson Rosencrantz på svenska varit begränsad till ett fåtal ord. Kamran Habib har berättat att han gjort Usman Mahmod sällskap enbart i syfte att agera som tolk för Usman Mahmod, men att det varit Usman

Mahmod som pekat ut bilen och velat ha den. Usman Mahmod gjorde enligt Susanne Åkeson Rosencrantzs uppfattning ingen ansträngning för att få en bil så billigt som möjligt och undersökte inte heller bilen närmare. När hon upplyste Usman Mahmod om vad bilen skulle kosta svarade han ”okej”. Dessa uppgifter är förenliga med det Kamran Habib berättat, nämligen att Usman Mahmod ville ha en ny bil, att han bestämt sig för just denna och att han inte hade några särskilda önskemål om att bilen skulle vara billig. Enligt Kamran Habib tecknades ett leasingavtal av det skälet att Usman Mahmod helt saknade kontantinsats.

Kamran Habib har uppgett att han förklarade för Usman Mahmod vad leasing innebar och hur hög månadsavgiften skulle bli. Leasingavtalet som Usman Mahmod därefter tecknade innebar att han leasade en bil som Susanne Åkeson Rosencrantz betraktade som en mycket dyr lyxmodell, särskilt att leasa privat. Hon har aldrig varit med om dyrare privatleasing. Susanne Åkeson Rosencrantz har vidare berättat att hon tog en kopia av Usman Mahmods körkort och gjorde en kreditupplysning som gick igenom i systemet. Usman Mahmod har enligt vad som framkommit i detta skede inte upplyst Susanne Åkeson Rosencrantz om att han vid tillfället saknade arbete. Enligt Kamran Habib har han istället uppgett att han hade fast anställning.

Usman Mahmods agerande i samband med avtalets tecknande är anmärkningsvärt i flera avseenden. Först och främst rör det sig om en, särskilt i förhållande till Usman Mahmods ekonomiska förhållanden, exceptionellt dyr bil. Med tanke på den stora investering en så dyr bil måste ha inneburit för Usman Mahmod förefaller det anmärkningsvärt att han önskade att affären skulle genomföras mycket skyndsamt.

Det har, bland annat i förhör med Kamran Habib, framkommit att Usman Mahmod är analfabet. Det förhållandet förringar emellertid inte på något sätt innebörden av Usman Mahmods namnteckning. Det åligger nämligen Usman Mahmod att ta reda på innehållet i de handlingar han skriver under. Genom att tillsammans med

företrädare för Möller Bil underteckna avtalet i Möller Bils lokaler, och sedermera även föra bilen därifrån, måste det därför ha stått klart för Usman Mahmod att hans namnteckning inneburit att han ingått ett bindande avtal. Enligt uppgift från Transportstyrelsen har Usman Mahmod dessutom, under åren 2012-2016, varit registrerad ägare till sammanlagt 6 fordon. Det senaste fordonet förvärvades den 26 mars 2016, dvs. två månader innan leasingavtalet tecknades. Mot den bakgrunden framstår det som uteslutet att Usman Mahmod skulle ha trott att hans namnteckning saknade betydelse. Det framstår också som uteslutet att Usman Mahmod skulle ha trott att det faktum att han fick bilen med sig från Möller Bil inte skulle kräva någon motprestation, i form av betalning, från hans sida. Om Usman Mahmod förstått alla delar av avtalsvillkoren, eller om han trott sig ha förvärvat bilen genom köp på avbetalning snarare än genom leasing, saknar i det avseendet betydelse.

Tiden efter avtalets tecknande

Marie Larsson har berättat att Volkswagen Finans inte erhållit någon betalning, inte återfunnit bilen och att de trots stora ansträngningar inte lyckats upprätta någon kontakt med Usman Mahmod efter att avtalet tecknades. Enligt den information som nått Volkswagen Finans har inte heller Usman Mahmuds barn, under långa tidsperioder, känt till var Usman Mahmod befunnit sig eller haft någon kontakt med honom.

Av Usman Mahmuds egna uppgifter framkommer att han kort efter leasingavtalets tecknande företagit en bilresa till Irak i den nyligen leasade bilen. Enligt den karta åklagaren åberopat har det rört sig om en sträcka om drygt 500 mil, motsvarande 56 timmars restid. Det har inte framkommit skäl att ifrågasätta att det i vart fall måste ha rört sig om en mycket lång bilresa som tagit flera dagar i anspråk. För tingsrätten förefaller det anmärkningsvärt att Usman Mahmod överhuvudtaget företagit en sådan resa. Det har inte heller framkommit någon uppgift om att Usman Mahmod vanligtvis reser med bil till Irak, eller att han överhuvudtaget vid något annat

tillfälle än just denna gång skulle ha gjort det. Dessa omständigheter ger stöd för åklagarens gärningspåstående.

Av de Irakiska handlingar Usman Mahmod lämnat in under förundersökningen framkommer bland annat följande. Enligt anteckningar från vad som får förstås som en irakisk polisanmälan, daterad den 9 maj 2017, och protokoll från irakisk förundersökningsdomstol, den 10 maj 2017, har Usman Mahmod inför irakiska myndigheter uppgett sig först ha blivit rånad på bilen den 2 augusti 2016 och två dagar senare frihetsberövad av en grupp terrorister. Usman Mahmod har således lämnat uppgifter innebärande att han anlänt till Irak som senast den 2 augusti 2016, dvs. drygt två månader efter att leasingavtalet undertecknades. Om Usman Mahmod varit frihetsberövad har han, av datumen att döma, i vart fall varit på fri fot i Irak senast den 9 maj 2017. Trots det har han inte återvänt till Sverige förrän ca 2,5 år senare, vilket tyder på att Usman Mahmod även från början haft för avsikt att stanna i Irak. Att Usman Mahmod inte kontaktat Volkswagen Finans under hela denna tidsperiod tyder på att Usman Mahmod under denna tid inte heller haft för avsikt att betala enligt avtalet.

Usman Mahmod har även gett in en tillfällig lagfart avseende en fastighet värderad till 175 000 dinarer, utfärdad av irakiska myndigheter den 11 september 2019, dvs. kort tid innan Usman Mahmod återvände till Sverige. Att så pass lång tid passerat från det att Usman Mahmod anlände till Irak till dess att lagfarten utfärdades tyder på att Usman Mahmod inte företagit resan till Irak i syfte att sälja fastigheten, vilket han påstått. Att han låtit utfärda lagfarten strax innan han återvände till Sverige tyder istället på att han gjort det i syfte att underbygga en efterkonstruktion.

Åklagaren har nått upp till beviskravet

Tingsrätten finner sammantaget att den bevisning åklagaren har lagt fram tydligt utvisar att Usman Mahmod inte hade för avsikt att betala något för bilen eller lämna tillbaka den när han undertecknade avtalet. Bevisningen når med stor marginal upp

till det beviskrav som ställs för fällande dom i brottmål. Tingsrätten övergår därför till att ta ställning till om Usman Mahmods berättelse eller bevisning förtar värdet av den bevisning åklagaren har presenterat.

Usman Mahmods berättelse

Usman Mahmod har i väsentliga delar berättat sammanfattningsvis följande. Under våren 2016 hade han förlorat jobbet men hade lite pengar sparade för att använda till sitt uppehälle. Han minns dock inte hur mycket pengar det rörde sig om. Han fick en anställning hos Osman Derkei i Göteborg och skulle börja arbeta inom ett par månader. De skrev ett avtal om det. Han skulle tjäna 21 000 kr. Han var tvungen att ta jobbet, trots att det var i Göteborg. Han skulle ha bott på arbetsplatsen i Göteborg och åkt hem på helgerna. Han minns inte om han fick en kopia på anställningsavtalet.

Han har tidigare köpt bilar och när de inte varit bra har han sålt dem. Det var vanligtvis hans barn som hittade bilarna han köpte. Det var sedan han som ringde säljaren för att köpa bilen. Efter en tid, när den gick sönder, sålde han den. När han skulle sälja en bil lade han ut den på annons. Det var alltid någon annan som hjälpte honom med språket, eftersom han inte kan svenska.

Våren 2016 hade han flera barn som han behövde skjutsa. Därför behövde han en bil. Barnen bodde vid tillfället väldigt nära honom och varje morgon åkte han och hämtade dem för att skjutsa dem till skolan. Av en tillfällighet träffade han Kamran Habib och en annan kille på ett café i Örebro. Han kände ingen av dem sedan tidigare. Det visade sig att de allihop var kurder och talade samma språk, så de blev snabbt bekanta. När Usman berättade att han behövde en bil erbjöd sig Kamran att hjälpa honom. Eftersom killarna talade kurdiska litade han på dem. Det var därför han tog hjälp av Kamran vid just det här bilköpet, och inte av sin dotter eller någon annan person som hjälpt honom tidigare.

Kamran talar svenska, vilket Usman inte gör. Usman sa till Kamran att han ville ha en billig bil. Han gav handlingar om sin anställning och körkort till Kamran. Han tänkte inte alls på varför Kamran ville ha dessa handlingar. När han några dagar senare kom tillbaka till Kamran åkte de tillsammans till bilfirman och Kamran berättade att han hade beställt en bil åt Usman. Kamran försäkrade att bilen inte skulle kosta Usman mer än mellan 5 000 och 6 000 kr per månad. Usman visste ingenting om bilen, men det var en ny bil. Han sa till Kamran att han ville ha en billig bil och att avbetalningen skulle vara billig för att han skulle klara av att betala. Bilfirman ställde inga frågor till honom. Kamran bad honom bara skriva under en handling, så han skrev under inne på bilfirman. Han förstod ingenting och vet ingenting om vad som stod i avtalet. Han förstod inte heller innebörden av att han skrev på. Det förstår han bara om någon förklarar det för honom. Han tänkte inte på att informera bilfirman om sina ekonomiska förhållanden, utan tänkte att det var en bil på avbetalning och att han därför kunde ordna det. Kamran sa bara att han behövde skriva på för att få bilen och Usman gjorde inga fler ansträngningar för att ta reda på mer. Under hela besöket på bilfirman var det Kamran som tolkade. Usman förstod ingenting om vad som sades mellan Kamran och bilförsäljaren.

Efter att han skrivit under avtalet planerade han att åka till Irak för att sälja sin mors hus för att kunna betala för bilen. Han trodde att han skulle äga bilen när han betalat tillbaka, att det var ett avbetalningsköp, och han planerade att finansiera bilen med fastighetsförsäljningen.

Efter ett par veckor åkte han till Borlänge där han av en slump träffade två killar på McDonald's som berättade för honom att de inom ett par dagar skulle åka bil till Irak. Usman tänkte att det kanske passade honom bra att åka dit. Han tänkte att det var lika bra att åka dit, sälja sin mors hus och få in lite pengar. Planen var att stanna i Irak i 15-20 dagar. Han skulle hinna sälja huset på den tiden. Han tänkte också att han skulle resa med bil för rekreationens skull, för att få se vägarna. Killarna var också kurder, så han tänkte att de kunde åka till Irak tillsammans. Med tanke på

säkerheten skulle han aldrig ha åkt bil till Irak om han inte fått sällskap av de båda killarna. Han var dock inte orolig över säkerhetsläget i Irak, han tänkte att det var som alla andra länder. Om han varit rädd skulle han aldrig ha åkt.

Efter två dagar åkte han tillsammans med de andra två killarna till Irak. Han körde i en egen bil bakom de andra två som färdades tillsammans i en annan bil tills de var framme i Irak. Anledningen till att de åkte i olika bilar var att de skulle till olika städer i Irak. Avståndet mellan städerna är ungefär som mellan Örebro och Stockholm. Han visste inte heller när eller om killarna skulle resa tillbaka till Sverige från Irak. Han tror inte att han berättade för sina barn eller för Osman Derkei att han skulle åka till Irak, eftersom han tänkte vara borta så pass kort tid. Eftersom han har sin familj i Sverige hade han inga tankar på att flytta till Irak. Väl i Irak lämnade han sitt svenska pass vid gränskontrollen. I Irak reste han och killarna till olika städer.

I Irak påbörjade han försöken att sälja sin mors hus. I Irak är det möjligt att sälja ett hus på 15-20 dagar. I det här fallet dröjde det dock länge innan han hittade någon köpare. När han till slut hittade en köpare var han försenad, eftersom han skulle ha börjat sitt nya arbete den 30 juli. Han ringde inte och meddelade arbetsgivaren, eftersom han inte hade något telefonnummer till honom. Han tänkte istället berätta när han kom tillbaka till Sverige. Köparen var villig att betala 28 000 dollar för huset, men när Usman berättade att han bodde i Sverige begärde köparen att han skulle åka hem och få familjens godkännande på försäljningen först. Därefter skulle köparen skicka pengarna. Han kunde inte ringa till familjen, utan var tvungen att åka till Sverige för att samla ihop barnen och prata med dem. Han tänkte aldrig tanken att ringa barnens mamma så att hon kunde samla ihop dem.

Dagen efter överenskommelsen med köparen åkte Usman tillbaka mot Sverige. Vid gränskontrollen fick han sitt pass och åkte mot Turkiet. Hans pass stämplades på vägen ut den 2 augusti 2016. Plötsligt blev han och ytterligare 8-9 bilar stoppade av

en grupp beväpnade män som tillhörde Daesh. Männen tog alla bilar och lämnade platsen. Därefter åkte han med buss tillbaka över gränsen. Personer han sedan träffade rådde honom att kontakta Daesh och berätta för dem att han var från Sverige och att han inte hade betalat för bilen och sedan be att få tillbaka den. Dagen efter åkte han till Mosul som då kontrollerades av Daesh. I Mosul såg han sin bil på avstånd. Han sökte upp en ansvarig person inom Daesh och berättade som det var, att han var från Sverige, att han inte betalat för bilen och att han nu inte kunde ta sig tillbaka till Sverige. Han blev sedan gripen av Daesh. Han vet inte hur länge de höll honom frihetsberövad. Under tiden han var frihetsberövad fick han arbeta med att bära stenar och bygga. Det fanns inga telefoner. Under tiden han var frihetsberövad såg Daesh till att han fick de livsviktiga mediciner han behöver.

Efter en tid blev han och ytterligare några personer, som också varit hos Daesh och sökt efter sina bilar, frisläppta. De kördes med bil till en annan stad. Där sökte han upp irakiska myndigheter och polisanmälde händelsen. Därefter fick han jobb på en restaurang där han jobbade mellan 1-1,5 år. Sedan jobbade han som traktorförare i 2-3 månader. Anledningen till att han blev kvar så länge i Irak var att han försökte få tillbaka bilen, men han lyckades inte och fick till slut ge upp och åka tillbaka till Sverige. Hans hus i Irak står tomt och är fortfarande inte sålt.

Han kontaktade sin son, Harem Usman, och bad honom kontakta den svenska polisen för att berätta att han var frisläppt och ville återvända till Sverige. Sedan flög han tillbaka till Sverige. Han fick hjälp att kontakta svenska myndigheter för att försöka hitta vem han skulle betala skulden till, men han lyckades inte. Anledningen till att han inte kontaktat Möller Bil eller Volkswagen Finans under tiden i Irak är att han inte känt till namnen på företagen, inte haft med sig några handlingar där namnen eller telefonnumren framgått och att han inte kan prata svenska. Väl tillbaka i Sverige hade han tänkt översätta de irakiska handlingarna för att lämna dem till polisen och bilföretaget och berätta vad som hänt honom. Han begav sig därför till Göteborg för att söka upp en tolk där. Därefter blev han gripen av polisen

i samband med att han gick till polisstationen för att fråga om hans pass fortfarande var giltigt.

Kamran har på flera sätt lurat Usman, bl.a. genom att ta ut telefoner och Ipads samt öppna bankkonto i Usmans namn. Usman tyckte inte att det var något konstigt med det eftersom Kamran sa att han gjorde honom en tjänst. Usman har inte lånat några pengar från Norwegian Bank och känner inte till kontot i Swedbank som pengarna gått till. Han brukar handla på avbetalning, så det är inte konstigt att han handlat på Stadium. Han har handlat till familjen. Han minns inte om han köpt några saker på Ikea.

Tingsrättens bedömning av Usman Mahmuds berättelse och bevisning

Har Usman Mahmod haft vilja och förmåga att betala enligt leasingavtalet?

Usman Mahmod har gjort gällande att han vid tiden för avtalets tecknande haft lite pengar att använda till sitt uppehälle, men inga stora summor. Han har dessutom vidgått att han strax dessförinnan förlorat sitt arbete. Usman Mahmod har inte ifrågasatt det som framkommit genom åklagarens tillgångsutredning, nämligen att han under 2016 haft mycket begränsade ekonomiska resurser. Till styrkande av att han ändå haft förmåga att betala enligt avtalet har han åberopat ett anställningsavtal som är daterat den 20 maj 2016, med tillträdesdatum den 30 juli 2016. Osman Derkei har vittnat om att han ingick det aktuella anställningsavtalet med Usman Mahmod den 20 maj 2016 och att Usman Mahmod skulle börja arbeta hos honom den 30 juli 2016. Usman Mahmod skulle enligt uppgift få fast lön och tjäna 21 000 kr per månad.

Det finns många tveksamheter kring anställningsavtalet som Usman Mahmod ingått med Osman Derkei. Exempelvis saknas flera uppgifter i avtalet och omständigheterna kring avtalets ingående framstår som något oklara. Det går emellertid inte att utifrån det som framkommit dra slutsatsen att avtalet är

förfalskat. Tingsrätten har istället att utgå från att anställningsavtalet är riktigt. Däremot ger den lön som Usman Mahmod skulle uppbära enligt avtalet, 21 000 kr, inget utrymme för att han därigenom ensamt skulle ha ekonomiska förutsättningar att leasa den aktuella bilen som varit mycket dyr. Usman Mahmod har dessutom själv uppgett att hans förmåga att betala för bilen varit beroende av försäljningen av en fastighet. Hans invändning om att han, på grund av det aktuella anställningsavtalet, skulle ha haft förmåga att betala i enlighet med leasingavtalet kan därför lämnas utan avseende.

Avin Usman har berättat att hon, när Usman Mahmod kom tillbaka till Sverige, hjälpte honom söka efter vem han var skyldig pengar och försökt hjälpa till att översätta de irakiska handlingarna. Att Usman Mahmod, när han kom tillbaka till Sverige 2,5 år efter avtalets tecknande, gjort vissa försök att ta reda på vem han var skyldig pengar antyder visserligen att Usman Mahmod vid denna tidpunkt avsett att försöka göra rätt för sig. Det innebär emellertid inte i sig att han också haft denna avsikt vid avtalets tecknande. Tvärtom tyder det faktum att han inte kände till leasegivarens namn, eller hade gjort några försök att kontakta leasegivaren de senaste åren, på att han inte lagt särskilt stor vikt vid vem han var skyldig pengar. Att Usman Mahmod långt i efterhand gjort vissa ansträngningar för att hitta leasegivaren och översätta handlingar för att lämna till polisen förtar därför inte värdet av åklagarens bevisning.

Har Usman Mahmod blivit lurad att ingå avtalet?

Usman Mahmod har gjort gällande att han blivit lurad att ingå leasingavtalet och att han inte förstått någonting av hur det gick till eller vad avtalet innebar. Skälen till detta har varit dels att han är analfabet, dels att han har mycket begränsade kunskaper i svenska språket, allt omständigheter som tingsrätten saknar anledning att ifrågasätta. Av Usman Mahmods berättelse framkommer emellertid att han tidigare köpt och sålt bilar genom annons. Han tycks således ha viss erfarenhet av att handla med bilar och borde därför ha haft kännedom om hur ett bilköp går till.

Han tycks också ha haft personer i sin omgivning som kunnat hjälpa honom med bilaffärer. I det sammanhanget förefaller det märkligt att han skulle låta sig luras av Kamran Habib. Usman Mahmod har vidare uppgett att Kamran lurat honom att tro att bilen bara kostade mellan 5 000 och 6 000 kr per månad, vilket han ansåg sig ha förmåga att betala. Tingsrätten kan konstatera att månadsavgiften enligt leasingavtalet uppgått till 6 944 kr, vilket inte avviker avsevärt från vad Usman Mahmod uppger sig ha trott. Slutligen kan Usman Mahmod inte undgå ansvar för sin namnteckning under förevändningen att han inte kände till avtalets innehåll. Han har förstått att han tecknat ett avtal som inneburit att han skulle betala månadsvis för bilen. Det saknar i det sammanhanget betydelse om han i detalj känt till avtalsvillkoren, eller om han agerat under föreställningen att det var fråga om ett köp på avbetalning. Sammantaget finner tingsrätten att Usman Mahmods invändning om att han blivit lurad att ingå avtalet kan lämnas utan avseende. Därtill kommer att det, utöver Usman Mahmods egna uppgifter, inte finns någonting som tyder på att han skulle ha lurats till det lån och de kreditköp som han gjorde i anslutning till avtalets undertecknande.

Har Usman Mahmod haft sakliga skäl att ingå avtalet?

Usman Mahmod har vidare uppgett att han behövde en bil för att skjutsa barnen till skolan och andra vardagssysslor. För tingsrätten förefaller det märkligt att han behövde en så exklusiv bil för dessa ändamål, särskilt eftersom han bara ett par månader tidigare köpt en annan bil. Det förefaller också märkligt att behovet av en bil för att skjutsa barnen till skolan, i slutet av maj månad, varit så trängande att han inte kunnat invänta en försäljning av den irakiska fastigheten, vilket han beräknade skulle ta mindre än tre veckor. Den aktuella bilaffären avviker dessutom markant från vad som annars verkar ha varit det vanliga för Usman Mahmod. Tingsrätten bedömer därför att Usman Mahmods invändning om att han haft sakliga skäl att förvärva den aktuella bilen kan lämnas utan avseende.

Har Usman Mahmod avsett att finansiera köpet med en fastighetsförsäljning?

Usman Mahmod har uppgett att han haft förmåga att betala för bilen, eftersom han planerat att sälja en fastighet i Irak. Han har också uppgett att försäljningen av fastigheten varit en förutsättning för att han skulle ha råd med bilen. Usman Mahmod har dock under lång tid befunnit sig i Irak utan att någon försäljning av fastigheten kommit till stånd, trots att en sådan enligt uppgift normalt kan äga rum inom loppet av tre veckors tid. Fastigheten är enligt uppgift fortfarande inte såld. Den lagfart Usman Mahmod åberopat till stöd för sin berättelse i denna del har dessutom utfärdats först strax innan Usman Mahmod återvände till Sverige. Dessa omständigheter gör att tingsrätten uppfattar Usman Mahmuds berättelse i den här delen som en efterkonstruktion. Hans invändning om att han avsett att finansiera köpet genom en fastighetsförsäljning lämnas därför utan avseende.

Har Usman Mahmod haft sakliga skäl för att resa med bil till Irak?

Usman Mahmod har påstått att han hade sakliga skäl för att resa med bil till Irak, nämligen att han ville resa dit för att sälja en fastighet och samtidigt se sig om utefter vägen. Av en slump har han – inom ett par veckor efter det att avtalet ingicks – träffat två okända personer som talade kurdiska, som av en slump inom ett par dagar skulle åka med bil till Irak, dessutom till en ort inte särskilt långt från den ort där Usman Mahmod äger en fastighet. Utan att känna personerna närmare har Usman Mahmod slagit följe med dem på en bilresa till Irak. Usman Mahmod har uppgett att han bl.a. av säkerhetsskäl ville ha sällskap på resan till Irak, men tycks inte ha haft någon plan för vilket sällskap han skulle få på återresan. Skälet till att de åkte i olika bilar var att de skulle till olika orter i Irak. Skälet till att Usman Mahmod exempelvis inte tagit det betydligt billigare, snabbare och säkrare flyget till Irak har han inte närmare redogjort för. Trots att Usman Mahmod, under denna semesterresa, måste ha umgåtts med personerna i flera dagar, har han inte kunnat namnge dem. Hur resan har gått till, hur lång tid den tagit och vad som hänt under vägen har inte framkommit. Berättelsen är fylld av så många tillfälligheter att den

för tingsrätten förefaller mycket osannolikt. Till följd därav lämnas invändningen om att Usman Mahmod haft sakliga skäl för sin bilresa utan avseende.

Har Usman Mahmod varit frihetsberövad i Irak?

Usman Mahmod har åberopat tidigare nämnda irakiska handlingar till styrkande av det som hänt honom under tiden i Irak. Tingsrätten, som ovan redogjort för det centrala innehållet i nämnda handlingar, finner inte skäl att ifrågasätta handlingarnas äkthet. Det kan konstateras att Usman Mahmod, enligt handlingarna, för irakiska myndigheter berättat en liknande berättelse – om än mindre detaljrik – om hur han blivit frihetsberövad och hur bilen tagits ifrån honom. Detta ger ett visst stöd för Usman Mahmods uppgifter i denna del. Hans uppgifter får även stöd av Fardin Ghaderi, Avin Usman och Harem Usman, som alla har berättat att Usman Mahmod tidigare berättat om detta händelseförlopp för dem. Att Usman Mahmod sett bilen i Mosul, sökt upp Daesh och att Daesh sedan under lång tid försörjt honom med livsnödvändiga mediciner under tiden de hållit honom frihetsberövad framstår dock för tingsrätten som mycket osannolikt. Berättelsen går dock inte att närmare kontrollera eller motbevisa. Även om Usman Mahmods berättelse i denna del skulle vara sann anser tingsrätten att det inte i sig måste innebära att Usman Mahmod vid leasingavtalets ingående flera veckor tidigare har haft för avsikt att fullgöra avtalet. Att Usman Mahmod dessutom stannat kvar i Irak lång tid efter det att han ska ha blivit frigiven antyder dessutom att han har haft för avsikt att stanna där. Handlingarna, tillsammans med Usman Mahmods berättelse i denna del, förtar därför inte värdet av åklagarens bevisning beträffande Usman Mahmods intentioner när avtalet ingicks.

Har Usman Mahmod haft för avsikt att återvända till Sverige?

Försvaret har åberopat ett utdrag ur en Lifos-rapport från Migrationsverket angående säkerhetsläget i Irak. Stora delar av rapporten har utelämnats, men av innehållsförteckningen framgår att säkerhetsläget presenteras under särskilda rubriker för olika geografiska områden. Det framstår därmed som mycket troligt att

säkerhetsläget varierade mellan olika områden. Utifrån de sidor som getts in och åberopats går det därför inte att dra några säkra slutsatser om säkerhetsläget i de delar av Irak där Usman Mahmod befann sig. Tingsrätten noterar även att Usman Mahmod själv uppgett att han inte reflekterat närmare över säkerhetsläget i Irak och att han aldrig skulle ha rest dit med bil om han trott att det var farligt. Påståendet att det vid tidpunkten skulle ha varit helt otänkbart för Usman Mahmod att flytta till Irak på grund av det rådande säkerhetsläget där kan därför lämnas utan avseende.

Avin Usman har berättat att Usman Mahmod varken berättade om resan för familjen eller tog farväl av dem innan han reste till Irak. Hon har uppgett att han annars alltid brukade berätta om han skulle resa någonstans. Först strax innan Usman Mahmod kom tillbaka till Sverige ska han enligt Avin Usman ha tagit kontakt med henne över internet. Harem Usman har å andra sidan uppgett att Usman Mahmod berättat för honom om sina resplaner, och att han planerade att vara borta 1-2 veckor. Även Harem Usman har uppgett att han inte haft någon kontakt med Usman Mahmod under tiden han varit i Irak. Usman Mahmod själv har uppgett att han inte tror att han tog farväl av barnen innan han reste. Uppgifterna avseende om Usman Mahmod tog farväl av familjen eller inte går således isär. Det förefaller dessutom anmärkningsvärt att Usman Mahmod, som uppger sig ha bott väldigt nära barnen och varit tvungen att ha en bil bl.a. för att skjutsa dem, inte skulle ha sagt någonting om att han ämnade resa på semester, även om det enbart rörde sig om två veckor. Uppgifterna om huruvida Usman Mahmod tagit farväl eller inte är sammantaget så svävande och diffusa att de inte kan förta värdet av åklagarens bevisning.

Sammanfattning

Genom åklagarens bevisning har sammanfattningsvis följande framkommit. Usman Mahmod har, i vart fall under 2016, levt under mycket begränsade ekonomiska förhållanden som inte kan ha lämnat något utrymme för honom att leasa en mycket

dyr bil. Trots det har han tecknat ett leasingavtal avseende en mycket exklusiv bil, med en leasingavgift om närmare 7 000 kr per månad. Omständigheterna vid leasingavtalets tecknande har varit sådana att tingsrätten bedömer att Usman Mahmod måste ha varit införstådd i att han därmed ådrog sig förpliktelser mot leasegivaren. I nära anslutning till undertecknandet har han också handlat i butiker på kredit för ca 18 000 kr och tagit ett lån om 20 000 kr från Norwegian Bank. Dessa omständigheter talar starkt för att Usman Mahmod haft för avsikt att lämna Sverige. Kort därefter har Usman Mahmod kört bilen till Irak, utan att erlägga någon betalning eller återlämna bilen. Han har inte vid något tillfälle kontaktat Volkswagen Finans. Först 2,5 år senare har han återvänt till Sverige.

Usman Mahmods egna bevisning har inte i någon del förringat styrkan i åklagarens bevisning.

Tingsrättens bedömning i skuldfrågan

Tingsrätten finner utrett att Usman Mahmod, i de delar som varit avgörande för gärningens genomförande, har agerat ensam. Det är han som har skrivit under leasingavtalet, hämtat bilen, fört den till Irak och sedermera också underlåtit att betala enligt avtalet. Åklagaren har fört fram att Usman Mahmod kan ha agerat tillsammans och i samförstånd med andra personer. Huruvida Usman Mahmod varit del av en större brottsplan som involverat flera personer är dock inte utrett. Den enda bevisning som talar för detta är Susanne Åkeson Rosencrantz uppgift om att det varit flera personer i butiken. Ingen annan bevisning, eller Usman Mahmods egen berättelse, talar för att fler personer har varit involverade. Usman Mahmod har istället påstått att han närmast skulle ha utnyttjats som ett brottsverktyg av en annan person. Denna invändning har tingsrätten lämnat utan avseende.

Tingsrätten finner det således ställt utom rimligt tvivel att Usman Mahmod vilselett en företrädare för Möller Bil. Han har genom sitt agerande förmedlat till

företrädaren att han hade både avsikt och förmåga att betala för bilen i enlighet med avtalet, trots att han hade varken eller. Företrädaren har därefter, för Volkswagen Finans räkning, ingått avtalet i den villfarelsen. Det är uppenbart att företrädaren inte skulle ha ingått avtalet om hon känt till att Usman Mahmud inte hade avsikt eller förmåga att betala enligt avtalet. Dessa förhållanden måste Usman Mahmud ha insett när han undertecknade avtalet. Avtalets tecknande har medfört att bilen kort därefter övergått i Usman Mahmuds besittning, vilket också måste ha varit Usman Mahmuds avsikt med affären. Mot bakgrund av Usman Mahmuds intentioner har detta inneburit vinning för Usman Mahmud motsvarande bilens värde och lika stor skada för Volkswagen Finans. Utifrån omständigheterna bedömer tingsrätten att det även är ställt utom rimligt tvivel att det också varit Usman Mahmuds avsikt att bereda sig vinning av transaktionen. Det är uppenbart att han också måste ha insett att hans agerande skulle innebära skada för Volkswagen Finans.

Sammantaget finner tingsrätten att det är ställt utom rimligt tvivel att Usman Mahmud, genom vilseledande, har förmått företrädare för Möller Bil att – för Volkswagen Finans räkning – ingå ett leasingavtal med honom. Leasingavtalet har inneburit vinning för Usman Mahmud och skada för Volkswagen Finans, genom att bilen lämnats ut till Usman Mahmud utan att någon betalning erlagts för den. Han har i alla delar agerat med det uppsåt som krävs. Usman Mahmud har därigenom gjort sig skyldig till bedrägeri. Med hänsyn till bilens värde är gärningen att bedöma som grovt bedrägeri. Usman Mahmud ska därför dömas för grovt bedrägeri i enlighet med 9 kap. 3 § brottsbalken, såsom den löd vid tidpunkten för gärningen.

Vid denna utgång saknas skäl att ta ställning till åklagarens yrkande i andra hand.

Påföljd

Tingsrätten bedömer inte att det har förelegat några särskilt försvårande omständigheter vid gärningen som ska beaktas i skärpande riktning vid

bedömningen av gärningens straffvärde. Med hänsyn till bilens värde och praxis avseende grovt bedrägeri, exempelvis rättsfallet NJA 1994 s. 185, bedömer tingsrätten att straffvärdet uppgår till 10 månaders fängelse.

Vid valet av påföljd ska rätten fästa särskilt avseende vid omständigheter som talar för en lindrigare påföljd än fängelse. Som skäl för fängelse får tingsrätten beakta brottslighetens straffvärde och art, samt om den tilltalade tidigare gjort sig skyldig till brott, se 30 kap. 4 § brottsbalken. För att straffvärdet i sig ska tala för fängelse är utgångspunkten att gärningen ska ha ett straffvärde på minst 12 månaders fängelse. I det aktuella fallet talar varken brottslighetens straffvärde eller art för att fängelse ska väljas som påföljd och Usman Mahmod är tidigare ostraffad. Det innebär att det inte är aktuellt att ådöma Usman Mahmod ett fängelsestraff. Påföljden ska istället bestämmas till villkorlig dom, förenat med dagsböter. Med hänsyn till gärningens straffvärde ska antalet dagsböter uppgå till 180.

Högsta domstolen har i rättsfallet NJA 1989 s. 12 uttalat att om den tilltalade varit frihetsberövad i målet bör varje dygns frihetsberövande motsvara 10 dagsböter. Usman Mahmod har varit frihetsberövad i målet i drygt åtta veckor. Det bötesstraff om 180 dagsböter som ådömts Usman Mahmod ska därför till fullo anses verkställt.

Övrigt

Usman Mahmod döms för brott för vilket fängelse ingår i straffskalan. Han ska därför enligt lag betala en avgift om 800 kr till brottsofferfonden.

Den ersättning som Olof Ceder begärt för sitt arbete är skälig och ska utgå. Carl H Robson, som tidigare varit förordnad, har tidigare erhållit ersättning. På grund av vad som framkommit om Usman Mahmods ekonomiska förhållanden, ska kostnaden för båda försvararna stanna på staten.

ÖREBRO TINGSRÄTT

DOM
2020-02-17

B 6533-19

Rotel 7

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga

Ett överklagande ställs till Göta hovrätt men ges in till tingsrätten senast den 9 mars 2020.

För tingsrätten

Karl Magnus Sjögren

AVRÄKNINGSUNDERLAG BIFOGAS DOMEN

SKILJAKTIG MENING – SE NÄSTA SIDA

SKILJAKTIG MENING

Nämndemannen Britt-Inger Palmqvist delar majoritetens uppfattning i skuldfrågan men är skiljaktig i frågan om val av påföljd och anför: Gärningens straffvärde uppgår till ett års fängelse. Straffvärdet talar för att fängelse ska väljas som påföljd. Påföljden ska därför bestämmas till ett års fängelse. Överröstad härutinnan är jag i övriga delar ense med majoriteten.

Underlaget avser

Person-/samordningsnummer/födelsetid 19660702-9110	Datum för dom/beslut 2020-02-17
Efternamn Mahmod	Förnamn Usman

Personen har under en sammanhängande tid av minst 24 timmar varit frihetsberövad* i Sverige eller utomlands med anledning av brott som prövats i målet eller som påföljden avser. Frihetsberövandet har ägt rum under nedan angivna tider.

*på sätt som avses i 2 § lagen (2018:1250) om tillgodoräknande av tid för frihetsberövande

Frihetsberövad

Frihetsberövandet hävt/upphört/avbrutet
(lämna tomt för ett frihetsberövande som pågår)

2019-12-12	2020-02-07
------------	------------

Samtidig verkställighet av påföljd i annat mål

- ☐ Kriminalvården har underrättat domstolen om att personen har påbörjat verkställighet eller har verkställt påföljd i annat mål under den tid som han eller hon varit berövad friheten (2–4 §§ förordning (2019:96) om tillgodoräknande av tid för frihetsberövande).

Tidigare frihetsberövanden av betydelse för avräkningen

- ☐ Domstolen har i avgörandet helt eller delvis undanröjt påföljden i tidigare dom, beslut eller strafföreläggande, och det finns uppgifter om frihetsberövanden i tidigare meddelade domar, beslut eller avräkningsunderlag som har betydelse för avräkningen.

Observera: När domstolen lämnar domen/beslutet eller domsbeviset till Kriminalvården ska tidigare domar/beslut med eventuella avräkningsunderlag och avräkningsunderlag enligt 12 a § strafföreläggandekungörelsen bifogas, om det finns uppgifter där som har betydelse för avräkningen (3 § 4 förordningen (1990:893) om underrättelse om dom i vissa brottmål, m.m.).

Underskrift

Namnförtydligande

Postadress

Box 383
701 47 Örebro

Besöksadress

Järnvägsgatan 1 A

Telefon

019-16 63 00

Telefax

-

E-post: orebro.tingsratt@dom.se
www.orebrotingsratt.domstol.se

Expeditionstid

måndag - fredag
08:30-16:00

Hur man överklagar

Dom i brottmål, tingsrätt

TR-01

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv tingsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis.

Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller en ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför.

Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen vid en huvudförhandling.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till tingsrätten. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Tingsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar tingsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till hovrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även hovrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till hovrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd. Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen, och det är kopplat en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd för skadeståndsdelen om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med tingsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.